

Juryrapport 2022

Wubbo Ockels Brandaris Oeuvre Prijs

Johan Vollenbroek

De jury vindt dat Johan al jarenlang een genuanceerde, volhardende en degelijke activist is met een hoog juridisch gehalte en precisie en het hart op de juiste plek.

Johan Vollenbroek is een Nederlands chemicus. Hij is voorzitter van Mobilisation for the Environment, een ngo die zich inzet voor de verbetering van de milieukwaliteit. Hij treedt op als vertegenwoordiger van bewoners- en milieuorganisaties bij het juridisch toetsen van milieuvergunningen en aanvechten van overtredingen van milieuregels door overheid en bedrijven. Johan kreeg in 2018 landelijke bekendheid toen hij met succes het Programma Aanpak Stikstof aanvocht. Daarnaast maakt Johan zich ook sterk voor andere milieuschandalen, zoals met PFAS.

Aan de ene kant lijkt zijn inzet vrij zakelijk, maar zijn lange staat van dienst, zijn stijl van werken (niet onderhandelen op onderwerpen waarover niet te onderhandelen valt) en zijn grote zorg voor het klimaat en ons milieu tonen een sterk geëngageerde man. Die ondanks zware tegenslag doorgaat en vasthoudt. Hij laat de overheid niet weggelaten met half of slecht werk; hij zet zijn schouders eronder waar anderen moedeloos weggelaten. Dat vraagt enorm veel tijd en doorzettingsvermogen.

Hij is al zeer lang betrokken bij milieuwetgeving, jaren geleden al adviseerde hij landen bij de implementatie van milieuwetgeving binnen de EU. Taaie materie, maar een volhouder als Johan levert ook daar gedegen werk. De afgelopen periode spreekt zijn inzet op het stikstof dossier sterk tot de verbeelding. Zijn inzet heeft veel impact; niet alleen op ons land, maar spijtig genoeg ook op zijn persoonlijke leven. Hij betaalt persoonlijk de rekening voor de passieve houding van verschillende kabinetten, die geleidelijke en geordende actie voor milieubescherming hebben nagelaten. We zien dat zijn juridische insteek navolging heeft gekregen, onder meer in de klimaatzaak van Urgenda tegen de staat, Milieudefensie tegen Shell. Inmiddels zijn rechtszaken tegen landen en bedrijven voor klimaat en natuurbescherming een trend die, naar ons idee ook impact zal blijven genereren. Het dossier waterkwaliteit 2027 lijkt helaas een potentiële kandidaat.

Net als Wubbo Ockels zien we in Johan Vollenbroek een man met een groot en zorgzaam hart voor het klimaat en ons milieu. Ook hij ziet de wereld als een kwetsbaar hemellichaam en ecosysteem waar we voor moeten zorgen. Ook zijn uitgesproken aanpak en wijze van werken hebben overeenkomsten met de eigenzinnigheid en volhardendheid van Wubbo Ockels.